

Abuz asupra copiilor legat de acuzații de „Posesie” și „Vrăjitorie”

Rev. Olteanu Cosmin

---

*Abuz asupra copiilor legat de
acuzatii de “Posesie” și
“Vrăjitorie”*

---

*Rev. Olteanu Cosmin,
redactat și adaptat de Condruz Luiza*

Opiniile exprimate în acest raport aparțin cercetărilor și studiilor efectuate de Asociația THE NEW PAGAN DAWN, Platforma Păgân Acceptance, Serviciul Cercetare Socială inspirate din studii făcute de Serviciile de Asistență Socială Metropolitane din Londra, Anglia.

CUPRINS

CUPRINS

REZUMAT

INTRODUCERE

Analiză de fundal

Termeni

Obiective

Definiții

Abordare

Identificarea cazurilor

Rezultatul căutării noastre de cazuri a fost după cum urmează:

ANALIZĂ DE CAZ

Cazuri identificate pe an

Vârsta și sexul victimelor

Agente de identificare

Cazuri în România

Origine sau istoric

Perioada de rezidență în România

Religia

Lăcașuri de cult implicate

Structura familială

Un copil diferit

Acuzații

Tipuri de abuz

Rezultate

Constatări

TRĂSĂTURI COMUNE

Structura familială

Țapi ispășitori

Un copil diferit

Dizabilități

Tipuri de abuz

Rezultate

Tratarea cazurilor

Imigrația

Sănătatea mintală

Convingeri religioase și spirituale

Mutarea copiilor

GESTIONARE CORECTĂ

Intervenția timpurie

Experiențe din alte țări

Protecția copiilor în lăcașurile de cult

Instruire și sprijin de specialitate

CONCLUZII

RECOMANDĂRI

GLOSAR

REZUMAT

Acest raport se referă la frecvența și gravitatea abuzurilor asupra copiilor legate de acestea acuzații de „posesie” și „vrăjitorie”. Identifică caracteristicile cheie comune în aceste cazuri, trage concluzii și face recomandări.

Raportul se bazează pe cercetări de birou și discuții cu asistenții sociali, profesori de școală, ofițeri de poliție, voluntari și alții care au avut cunoașterea aspectelor subiectului. O caracteristică importantă a fost colectarea și examinarea rapoartelor cazurilor care au avut loc începând cu ianuarie 2017, analizând informații adesea limitate înregistrate și tragerea concluziilor din acest material, cât și pe cercetări și informații publicate într-un raport similar publicat de Serviciul de Protecție a Copilului Metropolitan Londonez, Anglia.

Credința în „posesie” și „vrăjitorie” este larg răspândită. România nu este singură în această situație; cazuri au fost raportate la nivel mondial. Copii cu care s-a discutat în acest raport provin dintr-o varietate de medii, din punct de vedere social, educațional, cultural etc, însă și din minoritățile politeiste din România, făcând apel la un alt raport cu privire la incidența de cazuri de discriminare pe motive religioase în România, descris într-un raport anterior făcut de Asociația noastră.

Șaptezeci și patru de cazuri de abuz legate în mod clar de acuzațiile de „posesie” și au fost identificate „vrăjitorii”. Pentru a proteja împotriva numărării duble, numai cazurile pentru care au existat factori de identificare au fost analizați. Prin urmare, acest raport analizează doar treizeci și opt dintre aceste cazuri. Trebuie remarcat faptul că înainte de anchete doar paisprezece cazuri ce au fost identificate în mod clar și au existat cazuri noi raportate până la data publicării acestui raport.

Numărul de cazuri de abuz asupra copiilor legate de acuzațiile de „posesie” și „Vrăjitoria” identificată până acum este mai mic în comparație cu numărul total de copii abuzați în fiecare an.

În perioada 01 ianuarie 2017 - 31 decembrie 2017, 18197 de copii au fost plasați într-un serviciu de tip rezidențial public și privat în România, iar 37105 de copii au fost plasați într-o măsură de plasament la rudele până în gradul IV, asistenți maternale profesioniști sau angajați ai DGASPC, ori organisme private acreditate și alte familii în România. Au existat 72.100 de anchete de protecție a copilului în România în anul 2017. Aceste date sunt extrase din Raportul Ministerului Muncii, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție - “Protecția Drepturilor Copiilor și Adopție” - http://mmuncii.ro/j33/images/buletin_statistic/2018/Copil_sem_I_2018.pdf.

Abuzul în cauză apare atunci când se încearcă „exorcizarea” copilului. Abuzul constă în bătăi severe și alte cruzimi premeditate, cum ar fi flămânzirea, arderea materialelor religioase și a obiectelor de cult și izolarea copilului. Făptașii sunt de obicei îngrijitori - adesea nu părinții naturali - iar abuzul apare de obicei în gospodărie unde locuiește copilul. În ultimă instanță, copilul poate fi abandonat în străinătate.

Istoria lor ulterioară nu este cunoscută. Se pare că există caracteristici comune între cazuri, de exemplu, un copil fiind țăp ispășitor, structura familiei și dizabilitatea. Prin recunoașterea acestor tipare se poate face posibilă identificarea timpurie a copiilor cu risc și prevenirea cazurilor de excluziune socială.

Recomandările abordează colectarea de informații mai bune despre cazuri, elaborarea de îndrumări despre tratarea cazurilor, monitorizarea mișcării copiilor și protejarea drepturilor copiilor din punct de vedere religios.

INTRODUCERE

Analiză de fundal

Recent au existat două cazuri cu un profil foarte ridicat (Simona M. și Copilul C) unde adulții credeau că un copil aflat în grija lor era o „vrăjitoare” sau „Posedat de spirite rele”. Într-o încercare a părinților de a înlătura „spiritul rău”, acești copii au fost supuși unor abuzuri fizice și emoționale grave.

În timpul anchetei cazului Copilul C, a devenit evident că există alte cazuri în care această credință părea să contribuie la abuzul asupra copiilor.

Acest lucru a determinat Asociația THE NEW PAGAN DAWN (TNPD) să înființeze un grup de lucru, Proiectul Indigo, pentru a evalua impactul pe care l-ar putea avea asupra sistemului de protecție instituționalizată a copilului în România, ca urmare a participării noastre la dezbaterile Legii 272/2004 în Senatul României din 7 decembrie 2020 alături de dl. Senator, Vlad Alexandrescu din partea Grupului Parlamentar USR.

Proiectul inițial a fost limitat la nivelul României și s-a concentrat asupra comunităților creștine și comunitățile de etnie rromă.

Acest proiect pilot a consultat comunitățile creștine și de etnie rromă din două părți din România, și anume din București și Suceava despre problemele de protecție a copilului. Un subiect discutat a fost „posesia la copii” și era clar că credința că copiii pot fi „posedați” era răspândită în ambele comunități și ar putea duce, în anumite circumstanțe, la abuz.

Termeni

Platforma Păgân Acceptance, Serviciul Cercetare Socială a Asociației THE NEW PAGAN DAWN (PA-SCS) a comandat acest raport - document în încercarea de a evalua amploarea, natura și răspândirea geografică a abuzului asupra copiilor legate de acuzații de „posesie” sau „vrăjitorie”. Deși „posesie” și „Vrăjitoria” poate afecta adulții, acest raport se referă în mod special la abuzul asupra copilului. Timpul disponibil pentru cercetarea și redactarea raportului a fost de patru luni (iulie-octombrie 2020).

Obiective

Scopul acestui raport este:

- Să stabilească amploarea abuzului asupra copiilor legate de acuzații de „posesie” sau „vrăjitorie”;
- Să producă o analiză a caracteristicilor cheie ale cazurilor cunoscute;
- Să identifice bunele practici în protecția copilului și implicarea comunității în sectorul public, organizații neguvernamentale, organizații și asociații religioase/culte religioase;
- Să plaseze problema într-un context internațional.

Definiții

Nu a existat un limbaj comun pentru multe dintre conceptele din acest raport. Noi am întrebat oamenii implicați în cercetarea noastră la ce terminologie putea descrie convingerile care ar putea contribui la această formă de abuz.

Termeni sugerați includeau abuzuri rituale, kindoki, ndoki, copii vrăjitori, lumea spiritelor, ochiul rău, djinnii, magia neagră, voodoo, obeah, posesie și vrăjitorie.

Termenul „abuz ritual” poate fi asociat cu „abuz ritual satanic”; (ki) ndoki ce este specific anumitor regiuni din Africa, inclusiv Congo, Angola și Republica Democrată Congo (RDC); „Lumea spiritelor” este un termen vag și ar putea avea numeroase semnificații ce sunt diferite între ele. Ceilalți termeni par a fi fie destul de specifici la anumite culturi religioase sau mai degrabă vagi.

Termenii cei mai acceptabili pe scară largă între organizațiile bazate pe credință, organizațiile guvernamentale și sectorul public sunt „posesiunea răului”, „spirite”, „păgâni” sau „vrăjitorie”. În sensul prezentului raport, termenul „posesie” înseamnă că o forță a intrat într-un copil și îl controlează pe el sau pe ea și termenul „vrăjitoare/vrăjitor” înseamnă un copil care este capabil să folosească forțele magiei pentru a face rău sau bine altora. În ambele cazuri, acestea sunt credințe autentice deținute de familii și adesea de copiii înșiși, ce aparțin spațiului politeiste, însă sunt respinse de cultele monoteiste, abrahamice. Când familiile susțin această credință despre un copil, sunt îngroziți de el sau ei simt că totul este amenințat - chiar și viața lor.

Deși acești termeni nu sunt pe deplin satisfăcători, ei sunt cei mai puțin înșelători și cel mai ușor de înțeles.

Se recunoaște că acestea sunt utilizări foarte specifice și contestate ale acestor termeni.

„Posesia” poate fi înțeleasă ca fiind preluată definitiv de o forță (ex. Duhul Sfânt). La fel, atât pentru practicienii „Wicca”, cât și pentru „Vrăjitori” termenul „vrăjitoare” poate însemna o persoană care este capabilă să folosească forțele binelui sau forțele rele în scopuri bune sau rele.

Am trecut peste trei termeni comuni ce exprimau eliberarea de „spiritul rău” - unde acestea încorporau încercările celor apropiați de a scăpa de un spirit, ce capătă forme de exprimare ca „se rugau pentru copii”, „izbăvirea” și „exorcizarea”. Colocvial „Exorcism” a fost cel mai cuprinzător termen înțeles de majoritatea oamenilor cu care noi am vorbit în timpul cercetărilor noastre. Dicționarul explicativ al limbii române (ediția a II-a revăzută și adăugită) realizat de Academia Română și Institutul de Lingvistică definește „exorcismul” ca „Ceremonie rituală însoțită de rugăciuni, descântece etc. pentru alungarea demonilor din trupul unui posedat.”. Există o serie de comportamente asociate cu „exorcismul”, cum ar fi faptul că un cleric în timpul unui ritual de exorcizare se roagă pentru un copil în timp ce el sau ea din punct de vedere al personalității nu este prezent, iar clericul încearcă expulzarea demonului (personalității demonomorfe) până la „bătaia diavolului din copil” (situație ce precedă expulzarea spiritului propriu-zisă).

În sensul prezentului raport, un copil este considerat a fi un tânăr sub vârsta de 18 ani, astfel cum este definită prin Legea privind Drepturile Copilului nr. 272 din 2004.

Categoriile recunoscute de abuz asupra copiilor, astfel cum sunt stabilite în „*METODOLOGIE-CADRU din 19 ianuarie 2011, privind prevenirea și intervenția în echipă multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra copilului și de violență în familie*”, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 117 din 16 februarie 2011 sunt:

- Fizic
- Emoțional
- Sexuale
- Neglijare

În majoritatea cazurilor discutate în acest raport, tipurile de abuz observate sunt abuz fizic care implică lovirea, bătaia și arderea materialelor sau obiectelor de cult. Abuz emoțional, izolarea și neglijarea erau trăsături ale aproape tuturor cazurilor. Unele abuzuri implicau frecări cu ardei iute, statul în genunchi pe coji de nuci, bătaia cu obiecte de uz casnic (mătură, sucitor etc), punerea de substanțe pe organele genitale ale copilului, care pot fi raportate ca un atac sexual.

În sensul prezentului raport, un caz este definit ca o gospodărie în care se află un copil sau copii ce au fost abuzați în urma unei acuzații de „posesie” sau „vrăjitorie”.

Abordare

Acest raport nu este un studiu formal, academic, al credințelor religioase sau spirituale. Aceasta revizuieste implicațiile practice ale credințelor despre „posesie” și „vrăjitorie” pentru organizațiile din sectorul public care se ocupă de protecția copilului și cum se poate afecta ordinea publică.

Cercetarea a urmat un model convențional de cercetare de birou, interviuri și analiza cazurilor. Cercetarea de birou a acoperit jurnale de specialitate, împreună cu Internet și scrise materiale atât din România, cât și din străinătate. De un interes deosebit au fost *Lucrearea* doctorului Filip de Boeck asupra copiilor vrăjitori din Republica Democrată Congo (RDC) ¹ și un raport al Save the Children UK, de asemenea, despre Copii vrăjitori din RDC². Ultimul raport este punctul culminant al unei lucrări de doi ani în anul 2000 cazuri de copii care au fost acuzați de „vrăjitorie” în RDC. Raportul a identificat motivele care stau la baza acestor acuzații în contextul RDC și există unele similitudini cu incidentele din România.

---

¹ “Deuxième Monde et Ses Enfants Sorciers en DRC” – Politique Africaine, 2000 [80] 32 Dr Filip de Boeck, University of Leuven, Belgium

² “Enfants Sorciers en République Démocratique de Congo” September 2005, Javier Aguila Molinas, Save the Children UK

O mare parte a activității a fost realizată de profesioniștii din sectorul public din România: poliție, asistență socială, sănătate, educație și într-o măsură mai mică alt sector public, agenții precum imigrația, prestațiile și locuințele.

De asemenea, am consultat alte părți interesate din România și Europa, inclusiv organizații cu sediul și organizații neguvernamentale. Am vorbit cu academicieni specializați în teologie, antropologie și psihiatrie transculturală.

Identificarea cazurilor

Au existat dificultăți în identificarea cazurilor din mai multe motive. Acest lucru a fost parțial datorat la modul în care pot fi căutate bazele de date ale poliției, deoarece cazurile sunt înregistrate în funcție de tipul infracțiunii, de exemplu, de agresiune, mai degrabă decât de circumstanțe în jurul delictului. Alte organizații din sectorul public nu au mijloace de a căuta înregistrările din baza de date folosind cuvinte cheie. A devenit evident după analizând cazurile în care școlile au fost cea mai utilă sursă în identificare cazurilor și furnizarea de informații detaliate despre copii.

Am făcut anchete despre o serie de organizații neguvernamentale și despre organizații religioase. Implicarea lor cu familiile nu a fost întotdeauna pe o bază formală și, prin urmare, este posibil să nu fi avut acces la înregistrări complete sau să aibă nu își păstreze propriile dosare.

Acoperirea mediatică anterioară le-a făcut pe unele organizații să se îngrijoreze de cine eram, de ce făceam lucrarea și scopul ei. În mod similar, au fost de înțeles îngrijorările legate de confidențialitate, în special în cazurile care erau încă în curs și cazuri care urmau să vină în instanță.

Proiect Indigo identificase deja un posibil de treizeci și trei de cazuri de abuz legate de acuzațiile de „posesie” sau „vrăjitorie” din anul 2017. Ni s-a dat acces la aceste rapoarte de criminalitate și după examinarea acestora am inclus paisprezece dintre ele care erau direct relevante pentru acest raport. În celelalte nouăsprezece cazuri informațiile nu au arătat suficient legătura cu „posesie” sau „vrăjitorie”, claritatea necesară pentru ca aceste cazuri să fie incluse. Am încercat apoi să identificăm alte cazuri din interior și din afara țării. Pentru ușurința comparației, ne-am concentrat asupra cazurilor care au fost raportate din ianuarie 2017.

Fiecare Direcție de Asistență Socială și Protecție a Copilului din fiecare județ în care a existat un caz cunoscut a fost întrebat dacă orice asistent social se ocupase de cazuri similare în cadrul serviciului. Noi, deasemenea ne-am apropiat de toate cele patruzeci și trei de Inspectorate Județene de Poliție din România prin intermediul Site-ul intranet al Poliției Române (<https://www.politiaromana.ro>). Forțe particulare cu diverse comunități au fost contactate direct și li s-a cerut să își cerceteze sistemele proprii de criminalitate și informații. De asemenea, am consultat mai mulți profesori șefi din zone în care au existat cazuri cunoscute pentru a stabili dacă cazurile au ieșit la iveală prin școli.

O serie de organizații neguvernamentale din România au fost abordate. Deși au sediul în România, aceste organizații primesc apeluri în care le sunt solicitate sfaturi atât din țară, cât și din afara țării. Unele grupuri erau contacte de noi, în timp ce altele aveau deja o conexiune cu Proiectul Indigo. De asemenea, s-au făcut încercări de a contacta grupuri din afara țării, predominant în zone ale diverselor comunități identificate de Institutului pentru Politici Publice.

Cazurile identificate pot fi părtinitoare față de politeiști pentru că o mare parte din cercetările noastre se concentrează în jurul acestui grup socio-cultural în România, în timp ce Franța și Belgia s-au concentrat pe credințele din Congo, Angola și RDC.

Rezultatul căutării noastre de cazuri a fost după cum urmează:

- Au fost găsite și revizuite un total de 93 de cazuri posibile;
- Dintre aceste cazuri, 19 au fost respinse ca irelevante și alte 36 au fost respinse, deoarece nu existau suficiente documente pentru a fi siguri că acestea nu au fost dublu numărate;
- Au existat 38 de cazuri cu informații suficiente pentru analiza care implică 47 copii.

Cele nouăzeci și trei de cazuri au provenit din următoarele surse:

Treizeci și trei de rapoarte de delict au fost puse la dispoziție de poliție pe care le credeau că pot fi relevante pentru raport. La analiza rapoartelor de criminalitate, paisprezece au fost în mod clar legat de „posesie” și „vrăjitorie”.

Ulterior, douăzeci și patru de cazuri au fost identificate ulterior din asistența socială, poliție și școli. Majoritatea cazurilor identificate prin intermediul agențiilor din sectorul public s-ar putea distinge folosind nume și date de naștere - restul ar putea să fie, de asemenea, diferențiate de alte caracteristici unice. Acest lucru a eliminat riscul de dublă numărare.

Alte posibile treizeci și șase de cazuri au fost aduse la cunoștința noastră de către organizații guvernamentale. Cu toate acestea, pentru că nu am putut stabili numele și datele nașterii pentru acest grup nu era clar dacă toate erau noi cazuri.³

Prin urmare, în acest raport numărul total de cazuri analizate este de treizeci și opt și numărul total de copii implicați este de patruzeci și șapte. Aceasta reflectă faptul că cinci familii au mai mult de un copil implicat în caz.

În unele ocazii, copiii nu apar întotdeauna ca statistici în diagrame pentru că atât de puțin se știe despre ei. De exemplu, vârsta exactă nu este cunoscută din patru dintre copii. În unele cazuri, un serviciu de asistență socială poate avea un răspuns prin care să afirme că au un caz care se încadrează în acest profil, dar încă nu a furnizat toate datele necesare (doi copii). În alte cazuri, sesizarea este actuală și, prin urmare, puține informații sunt disponibile - și chiar în momentul în care scrii, alte cazuri ies la iveală. Unde este considerată semnificativă diagrama apare o bară care reprezintă date „necunoscute”, astfel graficele includ doar datele cunoscute.

---

³ Dincolo de alb și negru - cartografierea noilor comunități de imigranți: Institutul pentru Politici Publice, 2017

ANALIZĂ DE CAZ

Cazuri identificate pe an

Caracteristica principală a graficului de mai jos este numărul de cazuri identificate în 2017. Întrucât această problemă a fost în centrul atenției și aceasta cercetare a căutat în mod activ cazuri, nu este surprinzător faptul că au fost mai multe cazuri găsite și sunt în prezent recunoscute. În timpul celor patru luni disponibile pentru acest raport, 24 de cazuri noi au fost găsite. Cazurile sunt prezentate în anii în care ei au ajuns să observe.

De multe ori este cazul când un anumit tip de abuz începe să fie deschis, discutat și conștientizat și atunci rata este mai ridicată, și implicit avem mai multe incidente ce vor fi recunoscute.

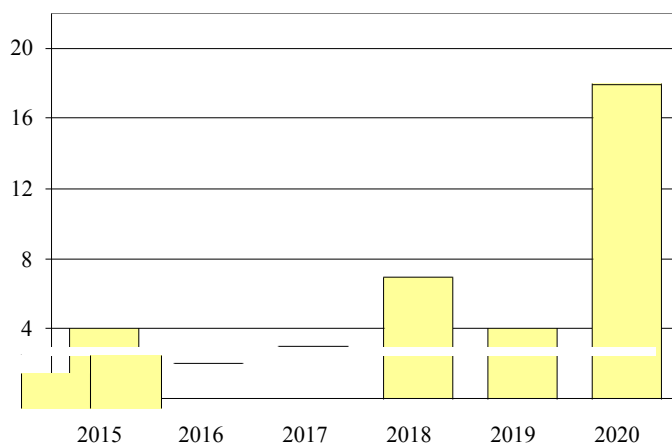

Figure 1. Cazuri identificate pe an (38 de cazuri)

Vârsta și sexul victimelor

În cazurile observate, genul nu pare să joace un rol semnificativ. Băieții și fetele sunt la fel de expuse riscului acestui abuz. Cu toate acestea, majoritatea copiilor au venit în intervalul 11 - 18 ani. Este imposibil să se judece dacă incidentele de abuz se opresc după vârsta de 14 ani. La fel, se poate întâmpla ca copiii să găsească alt mod de a face față abuzului - de exemplu, pot fugi sau pot fi capabili să se apere.

S-ar putea ca această cercetare pur și simplu să nu fi găsit orice cazuri de copii de peste 18 ani.

Ceea ce se știe este că oamenii de orice vârstă pot fi acuzați de „vrăjitorie” sau „Posesie”, deci este puțin probabil ca abuzul să se oprească la 18 ani.

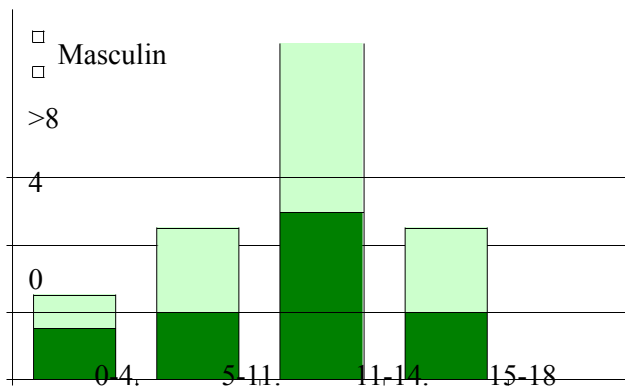

Figura 2. Vârsta (ani) și sexul victimelor (43 de copii)

Agenție de identificare

Școlile par a fi principala sursă de recomandări. Există, probabil, un număr de motive pentru aceasta. În primul rând, copiii care frecventează școala în mod regulat construiesc și relaționează cu un profesor și poate oferi fie o indicație a unei probleme la domiciliu sau să vă simțiți suficient de în siguranță pentru a dezvălui abuzul. De asemenea, un profesor poate recunoaște semnele timpurii de suferință, cum ar fi depresia, retragerea și neglijarea generală.

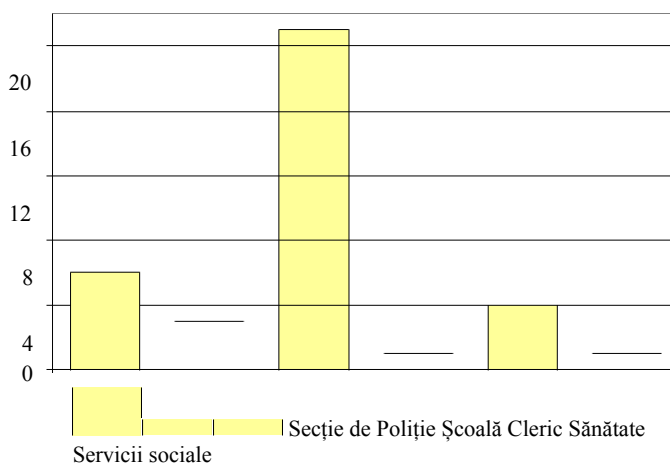

Figura 3. Agenția de identificare (36 de cazuri)

În schimb, familiile din aceste cazuri sunt mai puțin susceptibile de a avea o relație de încredere în poliție și asistență socială. Aceste agenții se implică de obicei atunci când situația a escaladat. Pentru multe familii, apelând la poliție sau social îngrijirea este o ultimă soluție. Acest lucru ridică îngrijorarea copiilor care sosesc în România și nu sunt înscriși la un medic de familie sau într-o școală. Acest lucru îndepărtează căile importante de identificare și prevenire a cazurilor. Este, de asemenea, relevant ca, așa cum se va vedea în figura 12, că nu este neobișnuit ca o familie care își abuzează copilul în acest fel să elimine copilul de la școală - întrerupându-l din nou de unul dintre principalele lor surse de protecție.

Copii care au fost maltratați în urma acuzațiilor de „posesie” sau „vrăjitorie” au manifestat un comportament compatibil cu stresul. Apar frecvent izolările, retragerile, anxietatea și tristețea (depresia). Din acest motiv, un număr semnificativ dintre ei (douăzeci) au atras atenția prin intermediul profesorilor lor care au observat semne de neglijare. Unii dintre copiii veneau la școală flămânzi și nu aduceau alimente cu ei. Alții au fost descriși ca neîngrijiți - cu haine murdare, nespălate, în timp ce niște copiii au atras atenția din cauza rănilor lor. Doi copii au fost excluși de la școală pentru un comportament agresiv și doi au prezentat și dezvoltat simptome asociate cu ADHD - Sindromul Hiperkinetic al Deficitului de Atenție și Concentrare.

Cazuri în România

Majoritatea cazurilor din acest raport au avut loc pe teritoriul României, însă această problemă nu ar trebui considerată ca fiind doar a țării noastre – studiile anterioare s-au concentrat asupra identificării cazurilor din România. Într-o oarecare măsură, și acest studiu s-a axat pe acele cazuri cunoscute din România.

În cursul acestui studiu, din cele 24 de cazuri nou identificate, un sfert au avut loc în afara teritoriului României.

Origine sau istoric

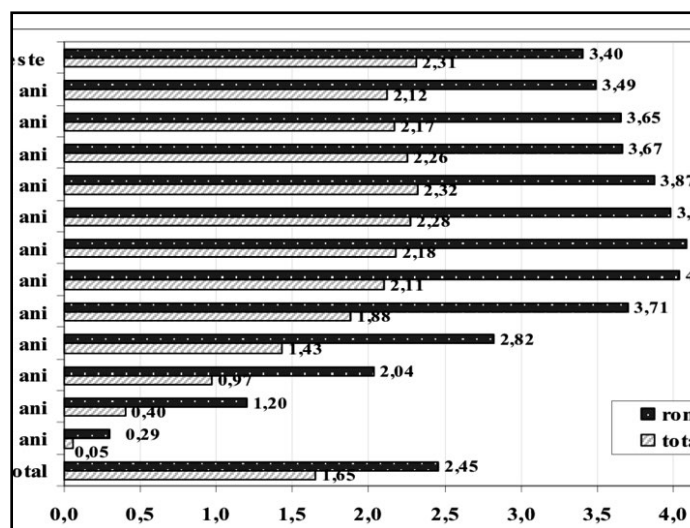
Studiul a încercat să evalueze naționalitatea și mediul social atât al victimei, cât și al părinților sau îngrijitorilor acesteia. Acest lucru nu a fost extrem de dificil de realizat, întrucât se întâmplă rar ca naționalitatea părinților să fie diferită de cea majoritară - română.

Din informația disponibilă reiese că atât copiii cât și adulții din prejma lor provin din același mediu.

Perioada de rezidență în România

Există percepția că abuzul legat de acuzațiile de ”vrăjitorie” și ”posesie” apare mai des în cazul noilor comunități rrome. Este interesant de notat că aproape 98% din copiii din aceste cazuri sunt născuți în România. Vârstele acestora sunt cuprinse între 2 și 14 ani, șase din ei având între 8 și 14 ani.

Figura. Numărul de copii rromi născuți în România - culoare neagră în grafic

Prima linie ne arată sectorul de vârstă de interes pentru studiul nostru. Sursa: Research Gate

Religia

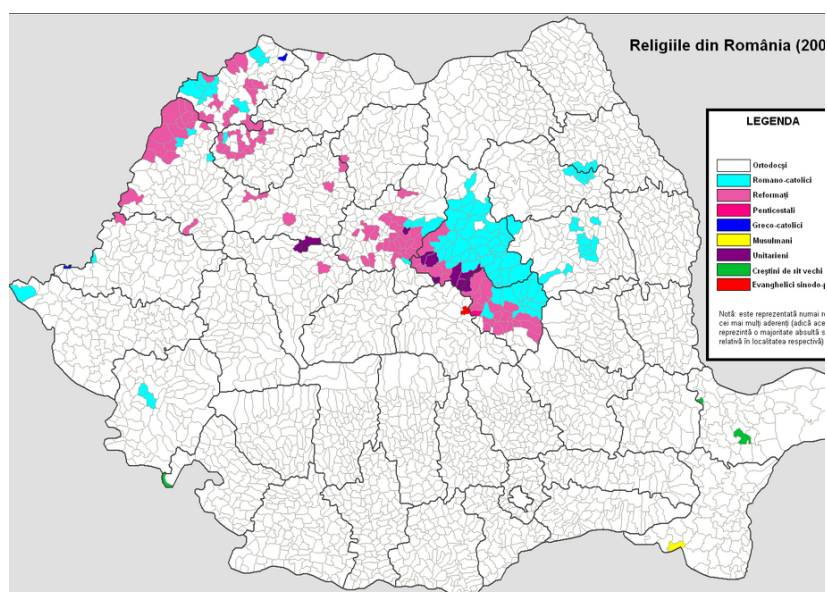
Studiul a încercat să stabilească religia familiilor implicate, dar nici acest lucru nu a fost ușor de realizat din vreme ce religia nu se menționa de regulă în dosarele de caz. Acolo unde a fost specificată, majoritatea subiecților se identificau ca și creștini.

Cazurile clasificate ca și ”mixte” indică un îngrijitor ce alternează între două religii (ex. Cristopaganism). Numărul de familii al căror religie nu a fost consemnată implică faptul că nu se poate face o evaluare a rolului anumitor religii.

Toate cazurile de familii necreștine, politeiste au fost identificate în perioada de patru luni în care s-a desfășurat acest studiu. Acest lucru poate sugera că până în momentul de față s-a pus accent pe anumite comunități, iar o acumulare ulterioară de date ar putea arăta o creștere a numărului de cazuri în familii de toate religiile.

Raportul Institutului Național de Statistică în care s-a făcut o evaluare a numărului de aderenți la o formă de religie în 2002 nu conține date despre aderenții religiilor politeiste (20% fiind clasificați ca având alte credințe), în timp ce un raport făcut de Asociația THE NEW PAGAN DAWN în 2017 scoate în evidență existența a unui număr de 20000 de practicanți, ce raportat la o populație de 19,4 milioane de locuitori reprezintă 0,02% din numărul populației actuale.

Religii în România. Raport INS 2002

Lăcașuri de cult implicate

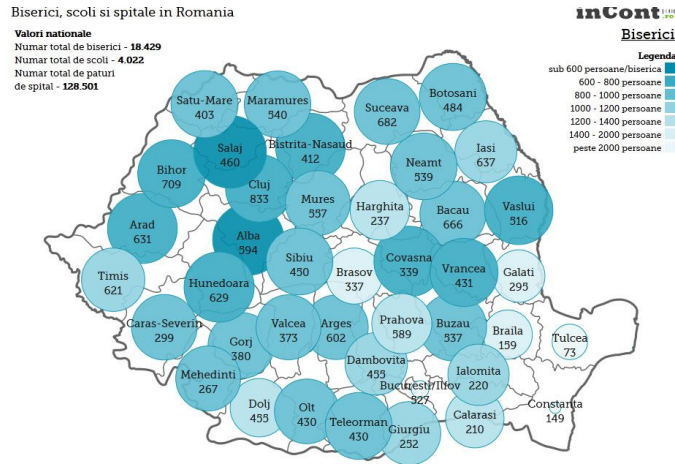
Termenul ”implicate” are rolul de a sublinia o legătură identificată între îngrijitor și un lăcaș de cult, legătură ce s-a demonstrat a influența cazul. De exemplu solicitarea unei exorcizări pentru un copil, diagnosticul pus de către un lider religios sau postul ținut de acesta în numele copilului.

România a avut numeroase cazuri de exorcizări abuzive, unul din cele mai răsunătoare fiind cazul Mănăstirii Tanacu, ce aparține cultului creștin-ortodox.

Exorcismul de la Mănăstirea Tanacu a fost un caz în care Maricica Irina Cornici, o călugăriță ce ar fi fost bolnavă mintal din cadrul Bisericii Ortodoxe Române, Mănăstirea Tanacu din județul Vaslui, România, a decis să fie ucisă în timpul unei exorcizari conduse de către preotul Daniel Petre Corogeanu și patru călugărițe creștine ortodoxe care făceau parte din Ordinul Sfintei Treimi. Cazul a fost mediatizat în mass-media românească și în urma unui proces îndelungat, preotul a fost condamnat în apel la 7 ani, o călugăriță la 6 ani și celelalte trei călugărițe la 5 ani; cu toate acestea, mulți dintre locuitorii lui Tanacu, inclusiv fratele lui Cornici, au crezut că a suferit de posesia demonică. Medicul legist Dan Gheorghiu a susținut că cauza morții călugăriței a fost din cauza unei supradoze de adrenalina dată în ambulanță.⁴

⁴ Exorcismul Tanacu - https://ro.qaz.wiki/wiki/Tanacu_exorcism

Număr Biserici în România. Raport INCONT

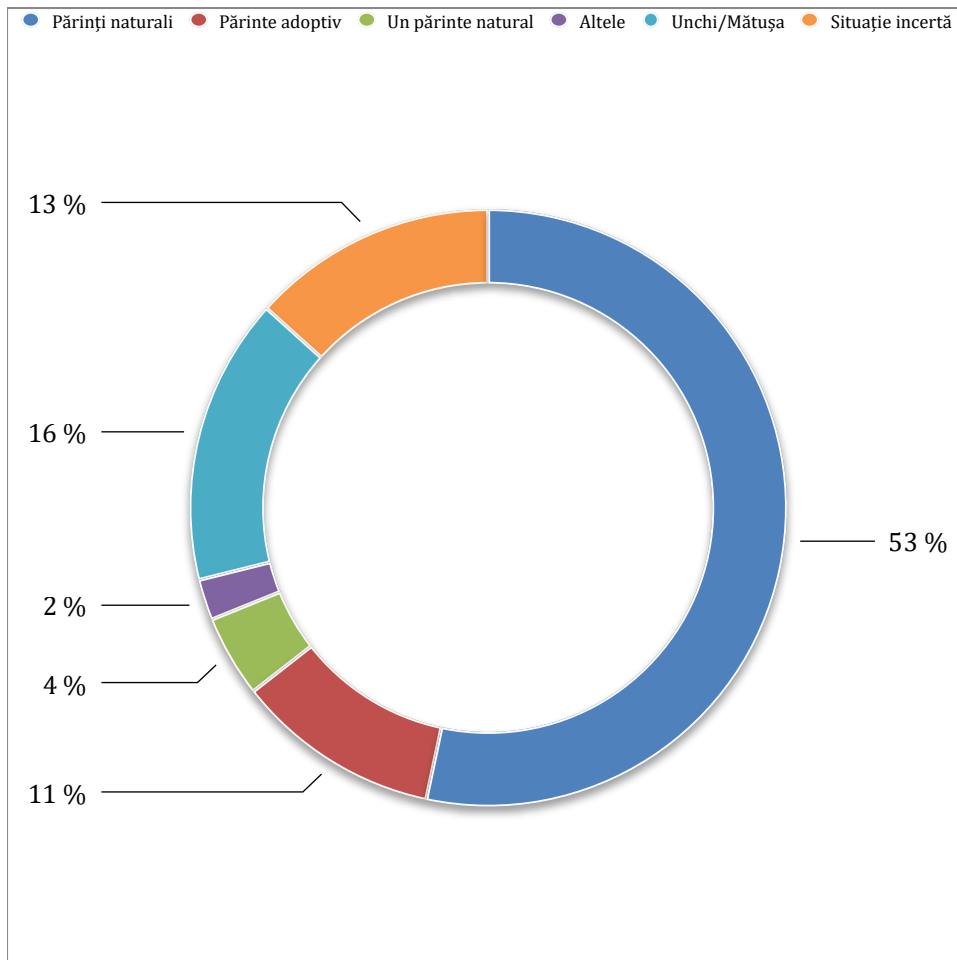

Structura familială

În multe cazuri relația dintre copil și îngrijitor a fost neclară întrucât în multe culturi persoana de sex feminin ce deține autoritatea într-o gospodărie este numită ”mamă”, iar cea de sex masculin este numit ”tată”. Alți adulți dețin titlurile de unchi și mătuși.

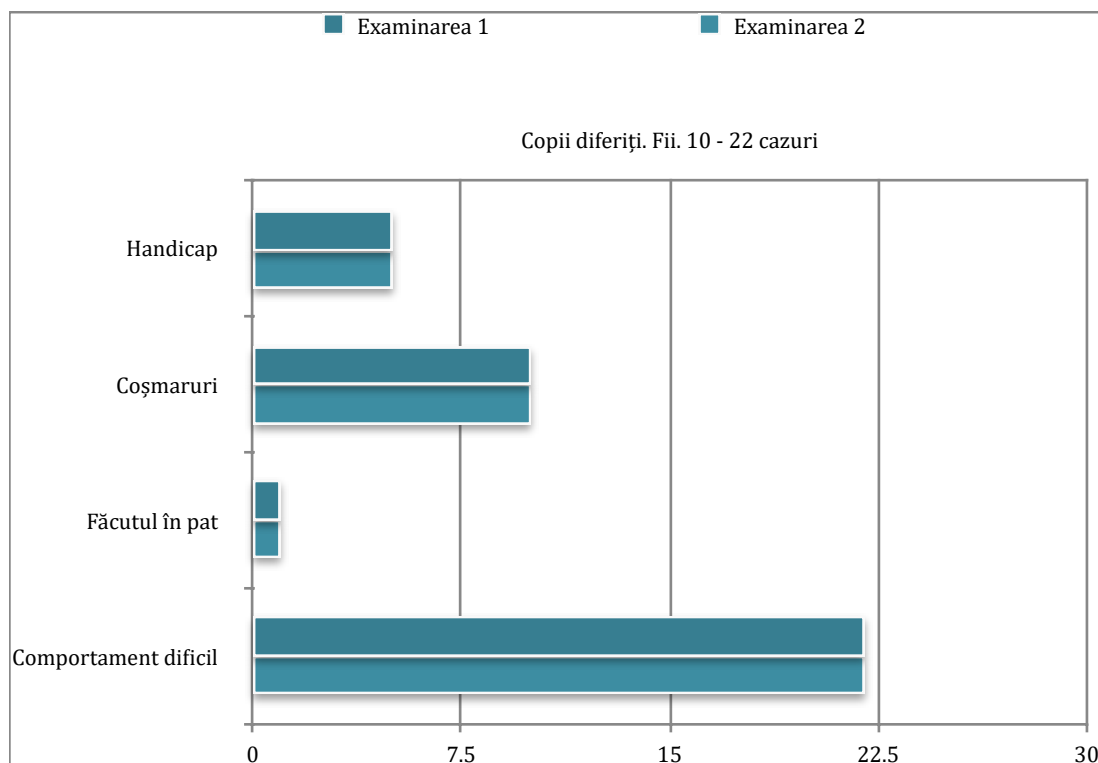
Mai mult decât atât, adevărata relație nu a fost consemnată în mod clar și corect în toate cazurile. Am putut stabili că în șase dintre cazuri, copiii locuiau cu ambii părinți biologici. În 19 cazuri, cel puțin unul dintre părinții sau îngrijitorii din gospodărie nu erau rude de sânge cu copiii.

Categoria ”Altele” include mai multe variante de relații, precum copii ce sunt îngrijiți de frați sau surori, unchi sau mătuși, tutori, etc. (Notă: categoriile folosite în fig. 9 sunt cele preluate din dosarele publice și informațiile despre relații nu au fost verificate.)

Un copil diferit

O caracteristică des întâlnită în cazurile examinate este reprezentată de faptul că îngrijitorii au avut dificultăți în a accepta un copil cu anumite trăsături sau comportamente. Au interpretat aceste trăsături ca și semn al ”vrăjitoriei” sau ”posedării”. Acestea includ handicapuri sau dizabilități și boli, comportamente dificile, somnambulismul, făcutul în pat, sau coșmarurile. Cel mai des, aceste coșmaruri sunt descrise ca transformarea într-un animal și deplasarea în alte părți ale lumii pentru a omorî și a mânca oameni. (Notă: unii copii au manifestat mai multe trăsături și apar de mai multe ori în grafic.)

Acuzații

Fiecare copil din acest studiu a fost acuzat că este ”malefic”, chiar dacă limbajul exact folosit variază. Pe lângă aceasta, când un copil este acuzat de ”vrăjitorie” sau că este ”posedat”, această acuzație este de regulă însoțită de convingerea că și alții se pot ”infecța” de la el sau ea. (Notă: unii copii au fost amenințați în mai multe feluri și apar în grafic de mai multe ori.)

Tipuri de abuz

Curățarea unui copil de ”spirite malefice” implică forme variate de abuz. În aceste cazuri, abuzurile au pornit de la simpla neglijare ajungând la abuzuri fizice severe inclusiv bătaia și arderea. Felul în care ”spiritul malefic” este eliminat poate avea diferite explicații și poate fi diferit în funcție de tradițiile și religia familiei în cauză.

Graficul ilustrează incidența unora dintre formele de abuz. Neglijarea și bătaia sunt cele mai frecvente. Alte două acțiuni neobișnuite raportate cu regularitate au fost ”amenințarea cu abandonul” și ”dorința de a îndepărta copilul”. Nouă îngrijitori au rugat muncitorii sociali să ia copilul în custodie, alții au pomenit intenția de a duce copilul în străinătate pentru a fi exorcizat; din exprimare nu este clar dacă acest copil urma să se mai întoarcă. Alții pur și simplu au amenințat că vor abandona copilul în străinătate.

Unora dintre copii li s-a interzis să ia masa cu familia și au suferit de malnutriție cronică, alții au fost lăsați să își prepare singuri mâncarea. Au fost cazuri în care copiii erau obligați să nu mănânce nimic timp de până la trei zile. Alții erau flămânziți în mod sistematic. Unul dintre acești copii a pierdut jumătate din greutatea corporală. Doi dintre copii au fost duși în străinătate și nu se știe dacă abuzurile asupra lor au continuat.

(Notă: Unii dintre copii au suferit mai multe tipuri de abuzuri și apar în grafic de mai multe ori)

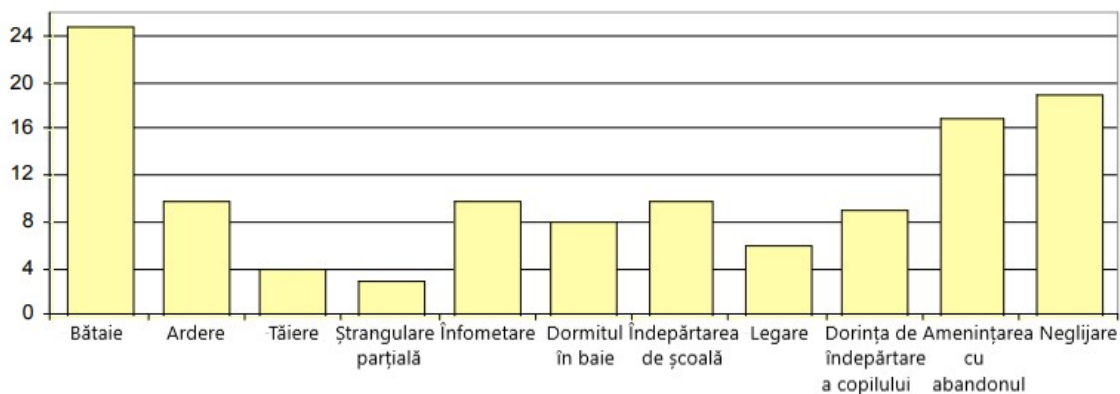

Fig. 12 - Tipuri de abuz (36 cazuri)

Rezultate

Dintre copiii abuzați în urma unei acuzații de ”vrăjitorie” sau ”posedare”, 18 au fost abandonați în centre de plasament. Doi au fost dați spre adopție. Alți 23 au fost duși în centre de plasament chiar în lipsa acuzațiilor. Graficul ilustrează ce s-a întâmplat ulterior cu aceștia.

Patru copii au fost readuși în familiile lor fără alte condiții, iar șapte au ajuns la familiile inițiale luați în evidență de Protecția Copilului cu ordin de supraveghere.

Zece dintre copii au fost duși în străinătate și nu se mai știe nimic de ei.

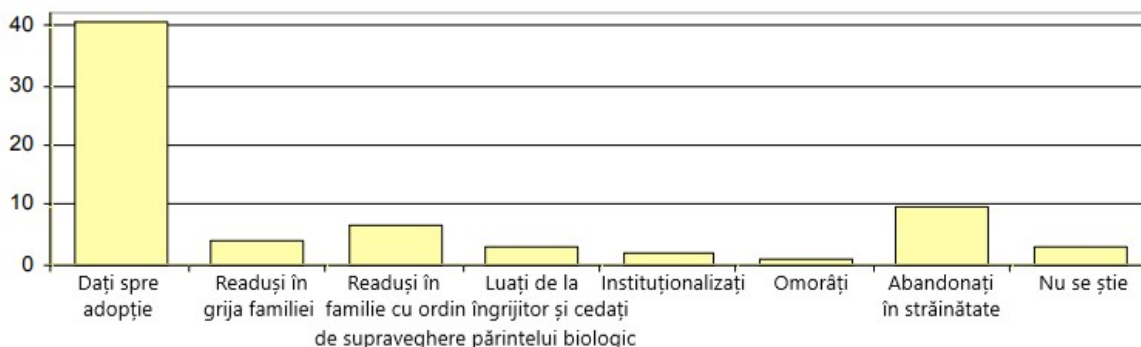

Fig. 13 - Rezultate (71 copii)

Constatări

Luând în considerare constrângerile legate de perioada de timp disponibilă, împreună cu volumul mic de date exacte precum și confidențialitatea acestora, acest studiu nu pretinde a fi un raport complet al abuzurilor survenite în urma acuzațiilor de ”vrăjitorie” și ”posedare” asupra copiilor din România, ci doar rezultatul unui prim studiu sumar al situației. Chiar și așa, sunt suficiente informații pentru a identifica caracteristicile semnificative ale acestor forme de abuz și pentru a stabili pașii necesari în vederea reducerii numărului de cazuri și severitatea acestora.

Principalele trăsături comune ce reies din studiul analizelor de caz sunt:

- Structura familială
- Un copil diferit
- Dizabilități
- Țapi ispășitori
- Tipuri de abuzuri
- Rezultate
- Tratarea cazurilor
- Imigrația
- Sănătatea mentală
- Credințele religioase și spirituale
- Mutarea copiilor

TRĂSĂTURI COMUNE

Structura familială

Una dintre caracteristicile principale legate de structura familială este reprezentată de dificultatea de a stabili gradul de rudenie între copil și îngrijitor.

Structura familiei tindea să fie complexă. Copiii locuiau cu ”mame”, ”tați”, ”unchi”, ”mătuși”, frați și surori biologici sau vitregi toți în aceeași gospodărie – era greu de identificat dacă îngrijitorii erau rude cu copiii sau dacă îi aveau în grijă în urma unor înțelegeri neoficiale. Deseori îngrijitorii aveau parteneri fără domiciliu stabil, sau aveau mai mult de un partener – unii păreau să facă parte din relații poligame. Informațiile legate de aceste relații erau de multe ori contradictorii.

În unele cazuri, statutul de imigrant împreună cu beneficiile sale depindeau de condiția ca un copil să se afle cu un părinte biologic. Astfel, copiii refuzau să divulge adevăratul grad de rudenie. Într-un caz a fost necesară testarea ADN-ului pentru a determina gradul de rudenie dintre copil și îngrijitor.

Studiile sugerează că gradul de vulnerabilitate al copiilor în urma acuzațiilor de ”vrăjitorie” și ”posedare” crește în urma unei schimbări în situația familiei, sau dacă nu există o legătură emoțională între aceștia și îngrijitori. Există posibilitatea ca îngrijitorii să fi stabilit legături familiale puternice înainte de introducerea copilului în familie, sau ca părintele biologic rămas să formeze o legătura mai puternică cu un nou partener și cu copiii rezultați ulterior. Cel puțin cinci din îngrijitoare erau însărcinate la momentul săvârșirii abuzurilor.

Cel puțin 25 dintre copii aveau frați buni sau vitregi în gospodărie. În trei cazuri, câte doi copii din aceeași familie au fost acuzați că sunt ”posedați”. În toate celelalte cazuri, un singur copil a fost izolat și acuzat.

Țapi ispășitori

O schimbare a situației familiale, sau o schimbare în mai rău a situației materiale a familiei poate duce la acuzarea unui copil deja marginalizat. Conform lucrării lui Tom Douglas, ”Scapegoats, Transferring Blame” (Routledge, NY, 1995), factorii principali ce determină alegerea de țapi ispășitori sunt:

- Starea de neajutorare pe care o au copiii în fața părinților;
- Necesitatea de a alege pe cineva care nu deține un rol esențial în familie;
- Necesitatea de a alege o persoană apropiată sursei de tensiune;
- Alegerea ar trebui să poată simboliza conflictul prin, de exemplu, imposibilitatea de a înfăptui o realizare / eșecul sau o acțiune independentă ce încalcă normele de loialitate familială;
- Persoana aleasă de regulă a suferit o boală serioasă în tinerețe sau manifestă o anomalitate fizică evidentă.

Un copil diferit

Motivul pentru care un anumit copil este izolat și acuzat de ”vrăjitorie” sau ”posedare” nu este ușor de determinat. Cercetările noastre sugerează că există anumiți factori ce împreună fac ca un copil să fie mai expus acestui risc. Acești factori includ motivarea ghinionului, o

schimbare a circumstanțelor înspre mai rău, un copil de prezintă o ”diferență” și o slabă legătură emoțională între copil și îngrijitor.

Încercarea de a găsi o motivație pentru ghinion reprezintă un instinct uman – indiferent dacă aceasta implică o explicație de natură medicală, științifică, religioasă, mistică sau spirituală.

În cazurile studiate, această încercare de multe ori rezultă în convingerea existenței unui blestem asupra persoanei în cauză, că aceasta se află sub influența magiei negre, a practicii voodoo, a vrăjitoriei, sau că altcineva este ”posedat de spirite malefice”.

Când problemele apar în familie, sau când cele deja existente sunt agravate – boli, probleme financiare, șomaj, etc. – oamenii pot lua orice este nou sau ”diferit” drept cauză. Un copil ce a intrat de curând în familie, sau un copil ce prezintă o ”diferență” poate fi învinuit și transformat în țap ispășitor.

Studiile arată că atunci când o familie cu probleme are un copil ce exprimă un comportament pe care familia îl percepe ca și dificil, greu de înțeles sau anormal, acest lucru împreună cu o schimbare în dinamica relațiilor interfamiliale poate crește șansele ca acel copil să fie acuzat că se asociază cu forțe ”malefice” ca ”vrăjitoria” sau ”posedarea”.

Comportamentele percepute ca dificile de către îngrijitori cuprind răzvrătirea, nesupunerea, independența, sfidarea, precum și dezvoltarea și stabilirea individualității. Mulți dintre copii au fost descriși de către îngrijitori ca fiind ”obraznici”.

Dizabilități

Copiii cu dizabilități sau handicapuri erau percepuți ca și ”diferiți”, iar aceste defecte puteau fi puse în seama ”posedării” sau ”vrăjitoriei”. Am putut stabili că 14 dintre copii aveau o formă de handicap, imperfecțiune sau cusur. Aceasta putea fi ceva subtil ca o bâlbâială sau putea merge până la un handicap sever fizic sau mental. Acestea au fost:

- Epilepsie (2)
- Bâlbâială (2)
- Surditate (1)
- Dificultăți de învățare (4)
- Autism (2)
- Probleme de sănătate mintală (4)
- Boală care limitează durata de viață (2)

Acest lucru sugerează că orice boală sau handicap poate fi luată drept semn de ”posedare” de către îngrijitori.

Ca o curiozitate, trei dintre copii au fost descriși ca fiind excepțional de isteți, acest lucru în sine putând fi motivul pentru care s-au remarcat ca și ”diferiți”.

Tipuri de abuz

S-a constatat o varietate mare de tipuri de abuzuri. Nu au existat dovezi care să sugereze că acestea erau săvârșite cu regularitatea unui ritual.

- Bătaia:

24 dintre copii au raportat că au fost bătuți, loviți cu picioarele sau cu pumnii. În cazul unui copil, brațul i-a fost rupt în mod intenționat. Îngrijitori s-au exprimat deseori că ”scoteau diavolul prin bătaie” din copil.

- Arderea:

Zece dintre copii au suferit arsuri – acestea includ apa clocotită sau folosirea de unelte înroșite în foc. În patru cazuri, copiii au fost arși cu un fier. Deși îngrijitorii nu au oferit o explicație, se presupune intenția de a ”îndepărta răul prin ardere”.

- Tăierea/înjunghierea:

În patru cazuri, copiii au fost înjunghiați – explicația dată a fost că s-a ”creat un loc prin care să iasă răul”.

- Ștrangularea parțială și sufocarea:

Trei dintre copii au acuzat că ar fi fost ștrangulați parțial, cu intenția sugerată de a ”sufoca răul”.

- Înfometarea:

Zece dintre copii au descris faptul că au fost lăsați nemâncați pentru perioade de timp ce variază între 15 ore și trei zile. Doi dintre copii au fost înfometați pentru perioade mai lungi, unul dintre ei ajungând să piardă jumătate din greutatea corporală. Un alt copil s-a autoînfometat, crezând că asta va reprezenta un remediu. Explicația dată pentru înfometare a fost că acest lucru ar ”slăbi spiritul malefic”.

- Izolarea:

Izolarea a fost raportată în multe dintre cazuri. Explicația dată pentru acest lucru a fost dorința de preveni posibilitatea ca ”răul” să se răspândească și la alte persoane. Aceasta s-a manifestat prin interdicția copilului de a lua masa cu familia, să împartă o cameră sau să interacționeze în vreun fel cu un alt membru al familiei sau cu cineva din afara acesteia. În unul dintre cazuri, îngrijitorii erau atât de speriați încât nu atingeau copilul decât cu un băț. Cinci dintre copii au fost retrași de la școală în încercarea de a-i izola și mai mult. Acest lucru a împiedicat posibilitatea copiilor de a cere ajutor. Nivelul de neglijare a fost descris ca și sever în 19 cazuri.

- Alte forme de abuz:

Alte forme de abuz au inclus și obligarea copiilor de a dormi în baie (doi copii), de a face dușuri reci, ținerea forțată sub apă, închiderea sau încuierea (patru copii), sau ungerea ochilor și a organelor genitale cu ardei iute (patru copii), sare (cinci copii) sau ghimbir (doi copii).

Într-unul dintre cazuri, o fată părea să fie ”pregătită” pentru exploatare sexuală.

În cazul a patru dintre copii s-a constatat că își ascundeau fecalele, le depozitau sau se ungeau cu ele. Doi dintre copii au fost trimiși acasă de la școală pentru că aveau fecale pe îmbrăcăminte.

În două cazuri, frații copiilor abuzați erau încurajați să participe la actele de violență. În mai multe cazuri, fraților li se interzicea să vorbească cu victimele.

Rezultate

Agenți de poliție, asistenți sociali, profesori și alții au considerat că acei copii care cad victime abuzurilor în urma unor acuzații de ”posedare” suferă daune de durată în multe aspecte ale vieții lor. Aceștia au de suferit la nivelul stării de sănătate atât fizică cât și mintală, al educației, al abilității de a interacționa cu alții și de a forma relații, precum și la nivelul respectului de sine. Victimele care au dobândit convingerea că sunt ”posedate” pot avea nevoie de ani de terapie. Unii nu se vor putea recupera niciodată. Cu alte cuvinte, șansele lor la viață sunt puternic diminuate.

Când organele de asistență socială au intervenit, copilul era de regulă scos din familie și dus în centre de plasament. În doar două dintre cazuri au existat obiecții din partea îngrijitorilor. În nouă cazuri, îngrijitorii au cerut ei înșiși ca acei copii să fie luați în custodia statului. 18 dintre copiii acuzați că ar fi ”posedați” au fost trimiși în plasament pe termen lung. 23 dintre frații și surorile acestora au fost de asemenea trimiși în plasament pe termen lung.

În fiecare dintre cele 18 cazuri, experții au constatat o slabă legătură emoțională între copil și îngrijitor. Într-un singur caz a mai existat contact între copil și îngrijitor după separare.

În alte zece cazuri, copilul a fost dus în străinătate și locația sa este necunoscută. Jumătate dintre ei au fost trimiși acolo pentru a primi ”tratamente tradiționale” sau pentru a fi ”exorcizați”. Despre patru dintre ei se știe că au fost abandonați. Doi dintre ei au încercat să ceară ajutor pentru a reveni în țară, însă nu aveau cetățenie Română.

Tratarea cazurilor

În decursul cercetărilor pentru acest studiu s-a observat că au existat variațiuni în modul în care aceste cazuri au fost gestionate de către agențiile din sectorul public.

Acuzația de ”posedare” sau ”vrăjitorie” a fost de multe ori trecută cu vederea sau s-a presupus că era inventată de copil.

O lipsă de înțelegere și neaplicarea ocazională a bunelor practici existente a determinat asistenții sociali să nu ia întotdeauna cele mai bune decizii pentru copii.

Într-un caz, un copil a fost dus înapoi pentru terapie în familie deși îngrijitorul solicitase îndepărtarea copilului. Într-un alt caz, nici un asistent social nu a făcut o vizită copilului deși se știa că acesta fusese dus la mai multe lăcașuri de cult în căutarea unui ”leac” și se făcuse amenințarea că acesta va fi trimis în străinătate. Cu un alt copil nu s-a purtat niciodată o discuție între patru ochi. Cu altă ocazie, un copil a fost lăsat singur cu îngrijitorul care îi provocase traume fizice severe în timp ce aștepta o examinare medico-legală. Acest copil a retras ulterior toate acuzațiile și s-a reîntors în familie.

Școlile au avut posibilitatea de a identifica abuzuri în stadii incipiente, dar în unele cazuri gravitatea abuzului nu a atins pragul necesar pentru ca școala să intervină. Copiii erau lăsați sau înapoiți îngrijitorilor fără alte măsuri.

Când sunt identificate cazuri noi, încă mai există situații în care agențiile din sectorul public nu implementează procedurile în vigoare, cum ar fi coordonarea și comunicarea cu alte agenții competente.

Imigrația

Un singur caz s-a înregistrat la o familie de români. Toate celelalte familii erau imigranți de generația întâi sau a doua. Este posibil ca predominanța cazurilor în familii de imigranți să nu aibă de-a face cu obiceiurile lor culturale mai mult decât cu stresul de ajustare pe care îl suferă acestea.

Este bine cunoscut faptul că familiile de imigranți confruntă anumite dificultăți. Acestea includ izolarea față de rude, lipsa sentimentului de apartenență, sentimentul că sunt amenințați, că nu sunt înțeleși sau sentimentul de confuzie. Așteptările asociate cu imigrarea, precum nivelul de trai, veniturile și abilitatea de a ajuta financiar rudele rămase în străinătate nu sunt întotdeauna împlinite. Alți factori de stres sunt reprezentati de starea de incertitudine legată de statutul de imigrant, imposibilitatea de a câștiga un salariu, traiul în condiții neadecvate și nerecunoașterea statutului sau valorii pe care aceștia o aveau în țara lor.

Multe schimbări majore, în special cele ce apar în urma imigrației, pot fi o sursă importantă de stres mai ales pentru persoanele ce se confruntă cu gestionarea mai multor identități aflate în conflict. În unele cazuri, acest lucru poate deveni o adevărată problemă de sănătate mintală.

Sănătatea mintală

În 11 cazuri s-a consemnat îngrijorarea pentru sănătatea mintală a unui îngrijitor. Bolile în cauză includ tulburarea de stres post traumatic, depresia și schizofrenia. Un îngrijitor a murit ca rezultat al refuzului de a se hrăni, lucru pentru care un alt îngrijitor l-a învinovățit pe copil.

În multe cazuri, îngrijitorul este convins că ”diavolul” a pus stăpânire pe copil. În mințile celor care săvârșesc abuzurile, aceste acțiuni nu afectează copilul pentru că acesta pur și simplu nu mai este acolo – actele de violență sunt îndreptate către ”diavol”. Deși înțelegerea contextului ajută, asta nu scuză sub nici o formă abuzurile.

Experții din sectorul public au admis faptul că nu le-a fost ușor să înțeleagă cum unii îngrijitori erau sincer convinși că un copil ar fi ”posedat”. Le-a fost cu atât mai greu să înțeleagă convingerea acestora că un copil ar fi atât de ”malefic” încât considerau că

propriile lor vieți ar fi puse în pericol. Se poate presupune că persoanele cu astfel de convingeri suferă de tulburări mintale.

Convingeri religioase și spirituale

În toate cazurile studiate îngrijitorii aveau convingerea că acel copil este o ”vrăjitoare” sau că este ”posedat”. Această idee este frecvent întâlnită în multe culturi și religii.

Puținele date disponibile în dosarele de caz despre rolul lăcașelor de cult nu sunt suficiente pentru a oferi o imagine coerentă. Am stabilit că cinci dintre copii au pretins că ar fi fost bătuți într-un lăcaș de cult. Doi dintre ei au fost duși la ”diverse” moschei, dar nu se știe ce s-a întâmplat în cadrul acestor vizite. Un copil a fost diagnosticat la o moschee. Doi dintre copii au fost duși la biserici pentru a fi exorcizați – nu există detalii despre acest fapt. Un alt copil a fost diagnosticat într-o biserică. Într-un singur caz, un preot a sesizat organele de asistență socială.

În trei dintre cazuri se cunoaște că familiile au făcut plăți în schimbul ajutorului din partea reprezentanților lăcașelor de cult sau a vracilor. Starea de vulnerabilitate a acestor familii îi face susceptibili de a fi exploatați.

În 17 cazuri nu se cunoaște dacă a fost implicat vreun lăcaș de cult. Nu cunoaștem dacă asta înseamnă că abuzurile s-au desfășurat fără implicarea lăcașelor de cult sau dacă nici nu s-a pus problema că acestea ar putea fi implicate.

Am constatat faptul că termenii folosiți sunt diferiți în funcție de religii. În cazul musulmanilor, ”răul” a fost explicat prin termeni ca ”posesie de către spirite malefice”, ”deochi” sau ”djini”. La hinduși, termenii de ”posedare” și ”spirite rele” erau interschimbabili. În cazurile cu familii creștine a fost folosită o mare varietate de termeni, incluzând: diavoli, șerpi, voodoo, blesteme, demoni, spirite malefice, vrăjitoare.

Mutarea copiilor

În timpul întocmirii acestui raport s-a constatat că copii de toate vârstele, chiar și neafilați în compania unui adult, pot călători cu ușurință atât la nivel național cât și internațional ceea ce face posibilitatea de a ține o evidență aproape imposibilă. Lipsa unei astfel de evidențe îi face vulnerabili – adulții în compania cărora se află sunt verificați sumar sau chiar de loc, și nimeni nu se interesează dacă acești copii vor avea unde locui, dacă sunt înscriși la vreo școală sau la vreun medic pediatru.

Se întâmplă des ca acești copii să fie mutați de la o școală la alta cu regularitate. În unele cazuri, acest lucru părea să se întâmple concomitent cu investigațiile organelor de asistență socială. Nu a fost clar dacă acest lucru a reprezentat o încercare a îngrijitorului de a evita o observare mai atentă a situației copilului.

GESTIONARE CORECTĂ

În timpul întocmirii acestui studiu s-au remarcat anumite practici ce s-au dovedit a fi benefice în aceste cazuri. Ca exemple, vedem următoarele:

Intervenția timpurie

Adeseori, criteriile după care se stabilește necesitatea intervenției organelor de asistență socială sunt prea ridicate pentru a identifica acest tip de abuz în stadii incipiente. În practică, acest lucru înseamnă că dacă un caz este adus în atenția autorităților prea devreme, acestea nu au o bază legală prin intermediul căreia care să poată interveni.

Există organizații non-guvernamentale și grupuri religioase care lucrează cu familii ce au probleme în a se adapta vieții din România. Acestea oferă sfaturi pentru o gamă largă de probleme, precum creșterea copiilor, starea de sănătate, situația locativă, statusul de imigrant, etc.

Famiile de imigranți preferă să apeleze la aceste organizații în favoarea agențiilor sociale publice. Sunt mai deschiși la discuții legate de probleme culturale și spirituale cu acestea, frica de a fi neînțeleși fiind mai mică în aceste situații. Aceste organizații văd familiile care au probleme încă de la un stadiu timpuriu. În acest stadiu poate fi posibilă schimbarea atitudinii îngrijitorului față de copil prin explicarea contextului problemei în loc de a pune totul în seama ”posedării” sau ”vrăjitoriei”. Aceste organizații pot preveni agravarea cazurilor prin anunțarea și implicarea autorităților publice competente.

Experiențe din alte țări

În unele cazuri, ajutarea familiei să își rezolve problemele scade probabilitatea ca aceasta să dea vina pe copil pentru ele. Dr. Ezembe de la Afrique Conseil din Paris citează exemplul unei familii cu probleme legate de actele de imigrație. Aceștia au hotărât că fata lor vitregă, venită de curând din străinătate, era o vrăjitoare ce încerca să saboteze progresul familiei și începuseră să o maltrateze. Când personalul dr.-lui Ezembe au reușit să rezolve problemele cu actele, familia a decis că nu fata era de vină și relațiile cu aceasta s-au normalizat rapid.

Un alt exemplu similar din Franța descrie un caz în care un tată adoptiv începuse să își maltrateze fiica pe care o considera vrăjitoare, iar personalul de la Afrique Conseil a aranjat ca fata să locuiască o perioadă într-o altă familie până când situația s-a calmat și au reușit să îl determine pe tată să privească problemele dintr-o altă perspectivă. Acest lucru reflectă obiceiurile familiei congoleze ca atunci când situația este tensionată, copilul să fie trimis ”să ia o gură de aer”. În contextul european, această

rețea familială extinsă nu exista, iar plasarea copilului în centre sau cu familii adoptive nu era percepută astfel, ci ca o rușine sau un eșec.

Protecția copiilor în lăcașurile de cult

Serviciul de consultanță pentru protecția copilului din biserici oferă informații scrise și cursuri despre toate aspectele legate de protecția copilului, inclusiv exorcizările – denumite ”rugăciuni pentru copii”. Acesta încurajează bisericile să verifice cazierile judiciare ale personalului aferent și facilitează această operațiune. Tot prin intermediul acestui serviciu se publică trimestrial o revistă intitulată *Îngrijirea* ce tratează în mod exclusiv problemele de protecție a copiilor în biserici. Serviciul distribuie și DVD-uri, materiale video și cursuri legate de protecția copiilor în biserici. Recent au organizat o conferință cu parohii bisericilor din zone cu populații minoritare etnice. Aceasta a fost primită cu feedback pozitiv întrucât ei ”aveau sentimentul că sunt marginalizați și excluși, în parte din cauza presei publice”.

Alianța Evanghelică din Caraibe în parteneriat cu Alianța Bisericilor a susținut o conferință despre problemele din bisericile aflate în zonele cu minorități, incluzând subiectele de protecție a copilului și interacțiunea cu autoritățile locale. Aceștia au de asemenea un grup de lucru format din creștini aparținând populațiilor minoritare ce se ocupă de această problemă împreună cu o organizație non-guvernamentală de protecție a copilului și cu autoritățile locale. Aceste grupuri împreună au organizat o conferință cu parohii comunităților pentru a discuta problema protecției copiilor în biserici și mai exact gestionarea situațiilor în care copiii sunt acuzați de ”vrăjitorie” sau ”posedare”. Alianța Evanghelică cere de asemenea membrilor săi să implementeze proceduri pentru protecția copiilor și ca personalul din bisericile lor să fie verificat judiciar.

Parlamentul musulman a organizat o conferință interconfesională pentru a stabili bune practici de gestionare a cazurilor de abuz împotriva copiilor și în urma acesteia a alcătuit și distribuit niște reguli îndrumătoare pentru comunitatea musulmană.

Instruire și sprijin de specialitate

Tower Hamlets a organizat un număr de cursuri și a realizat chiar un manual care să ajute asistenții sociali să lucreze cu copii și familii din populațiile minoritare. Hackney a susținut o revizuire a cazurilor serioase legate de ”vrăjitorie” și ”posedare”. Rezultatul a fost schimbarea criteriilor după care erau evaluate familiile în care aceste convingeri sunt un factor ce contribuie la săvârșirea abuzurilor. O consultanță franceză, Afrique Conseil, oferă de asemenea pregătire de specialitate pentru asistenții sociali ce lucrează cu familii din populații minoritare. Acestea sunt complementate de cursurile de creștere a copilului oferite familiilor de imigranți.

CONCLUZII

Numărul de cazuri de abuzuri în care apar acuzațiile de ”vrăjitorie” și ”posedare” este mic față de numărul total de cazuri de abuzuri împotriva copiilor ce apar în fiecare an.

Identificarea cazurilor s-a realizat cu dificultate. Motivele includ lipsa de conștientizare, îngrijorări față de confidențialitate, reticența de a oferi informații și o calitate slabă a păstrării evidențelor.

Credința în ”vrăjitorie” și ”posedare de către spirite malefice” este larg răspândită.

Această convingere nu se limitează la anumite țări, culturi sau religii, și nici nu este restrânsă la comunitățile de noi imigranți.

Abuzurile sunt săvârșite atunci când îngrijitorii încearcă să ”exorcizeze” copilul.

Există multe motive sociale ce determină un copil să fie mai vulnerabil față de o acuzație de ”posedare” sau ”vrăjitorie”. Printre acestea se numără și un grad ridicat de stres în familie, o schimbare în structura familiei, o dizabilitate, un copil cu o diferență sesizabilă și o slabă legătură afectivă între copil și îngrijitor.

Rolul lăcașelor de cult în aceste situații este neclar.

Efectul asupra familiei cât și asupra victimei este devastator. În mod invariabil, atât victima cât și frații și surorile lor au nevoie de plasament pe termen lung.

Poliția și asistenții sociali nu pot schimba convingerile îngrijitorilor.

Școlile și organizațiile non-guvernamentale par să fie cel mai bine plasate pentru a identifica copiii abuzați în stadii cât mai timpurii. De regulă, copiii ajung în atenția autorităților competente după ce abuzul s-a agravat. Intervenția încă de la început poate preveni repetarea abuzului. Există variații în felul în care cazurile sunt gestionate de autoritățile publice. Unii funcționari percepeau cu mai multă acuratețe semnele decât alții.

RECOMANDĂRI

Se recomandă ca:

Evidența centrală a cazurilor

Informația despre astfel de cazuri de abuz ar trebui corelată la nivel central. Acest lucru ar duce la alcătuirea unui tablou național mai clar despre incidența și răspândirea acestei probleme. Gestionarea acestor informații ar putea fi realizată de Serviciul de Cercetare Socială (PA-SCS) sau de poliție și aceste dosare ar trebui păstrate cel puțin timp de trei ani după închiderea cazului. Datele fiecărui caz ar trebui compilate într-o formă standardizată ce poate fi ușor accesată de oricine are o nevoie legitimă de acces.

Detaliile de contact al personalului specializat în gestionarea acestor cazuri ar putea de asemenea să fie păstrate la nivel central. Aceștia ar putea oferi ajutor agenților de poliție, asistenților sociali, profesorilor și a altor funcționari mai puțin familiarizați cu astfel de situații.

Îndrumare practică

PA-SCS, organele de asistență socială, poliția, școlile și biroul de imigrații ar trebui să alcătuiască împreună un set de instrucțiuni pentru bune practici în vederea gestionării acestui tip de cazuri. Aceste instrucțiuni ar trebui să cuprindă și sfaturi pentru:

- Intervenție timpurie;
- Raportarea cazurilor;
- Legătura între agențiile publice, organizațiile non-guvernamentale, grupurile bazate pe credință și lăcașuri de cult;
- Confidențialitate și schimbul de informații;
- Factori de risc;
- Modalități de gestionare a cazurilor.

Mutarea copiilor

Este necesară o evidență mai amănunțită asupra mișcării copiilor către și dinspre România. Serviciul de imigrații ar trebui să conlucreze cu agențiile din sectorul public pentru a proteja copiii aflați în pericol ce trec prin controale de imigrare.

Conlucrarea cu organizațiile non-guvernamentale

O.N.G.-urile ce lucrează cu unele dintre aceste familii sunt eficiente însă nu dispun de resursele necesare. Pentru a ajuta la intervenirea din timp în astfel de cazuri, autoritățile locale ar trebui să formeze legături cu aceste organizații în vederea acordării de ajutor, fonduri și pregătire.

Protecția copilului în lăcașurile de cult

Lăcașurile de cult trebuie să dispună de proceduri și informații despre bune practici în ”rugăciunile pentru”, ”salvarea” și ”exorcizarea” copiilor. Consiliile locale de protecție a copiilor ar trebui să identifice lăcașurile de cult din zonele aferente și să stabilească legături cu acestea ca să poată gestiona corespunzător măsurile de protecție a copiilor.

GLOSAR

Definițiile folosite aici au fost luate din mai multe surse, inclusiv dicționare on-line, Wikipedia și website-uri de specialitate. Ele oferă o explicație pe larg a termenilor și nu au rol de instrucțiuni.

Magie Neagră - ramură a magiei (putere paranormală) ce se referă la vrăji cu scop de moarte, distrugere, manipulare.

Djin – (scris și ca gin, jinn, djinn) ființă asemănătoare omului ce poate fi benefică sau malefică și care se presupune că ar avea posibilitatea de a poseda o persoană. Conform savanților islamici, diavolul ar fi un djinn, deși unii țin să sublinieze diferența dintre Djinn și Qareen, cel din urmă fiind un spirit malefic ce caută să păcălească oamenii împingându-i să săvârșească păcate.

Deochiul – se referă la situația când o persoană îi face rău alteia din privire, intenționat sau nu. Începe când persoanei îi place ceva și este cuprins de gelozie pentru acel lucru, sentimentele negative adunându-se prin priviri repetate.

(Ki)ndoki – un termen comun în Africa de Vest și Centrală ce denotă vrăjitorie în sens negativ, vătămător. Este un termen simplist folosit pentru a descrie interacțiunea complexă între oameni și spirite sau forțe. Alte zone din Africa folosesc alți termeni pentru același înțeles.

Obeah – (Obi) o formă de credință religioasă, practică în unele zone din Indiile de Vest, Jamaica, America tropicală, ce are legătură cu vrăjitoria și este des înțeleasă ca o formă de voodoo.

Abuz Ritualic – Abuz organizat de natură sexuală, fizică și psihologică ce poate fi sistematic și susținut pentru o perioadă lungă de timp. Implică folosirea de ritualuri cu sau fără un sistem de credință. De regulă este realizat de mai mulți autori. De obicei începe în copilăria timpurie și implică folosirea de tipare de învățare și dezvoltare pentru a susține desfășurarea abuzului și reducerea la tăcere a victimei.

Vrăjitorie – credința în vrăji magice ce folosesc forțe sau spirite malefice pentru a produce efecte ne-naturale în lume.

Voodoo – denumire atribuită ramurilor unei tradiții religioase teist-animistă bazată pe strămoși din Africa de Vest. Își are rădăcinile în neamul Fon-Ewe, în reguinea cunoscută acum sub numele de Benin. Rădăcina cuvântului, ”vodun” înseamnă ”spirit” în dialectul acestora. Versiuni ale practicii Voodoo au migrat către alte zone odată cu oamenii.

Wicca – religie păgână orientată către natură bazată pe tradițiile și credințele Europei tribale, cu influențe din tradiții de magie din Vest și o structură ritualică bazată pe lucrările și practicile lui Gerald Gardner din anii 1940 și a grupărilor din regiunea New Forest.

Copii ale acestei publicații pot fi obținute de la:

Editura Asociației THE NEW PAGAN DAWN
București.
Str. Grigore Ionescu, nr. 63,
Sector 2, România

Tel: +40373769894

Fax: +40 (31) 710 70 34

Website: www.thenewpagandawn.social

© Drepturi de autor rezervate către Asociația THE NEW PAGAN DAWN 2020

Produs de Platforma Păgân Acceptance, Serviciul Cercetare Socială a Asociației THE NEW PAGAN DAWN (PA-SCS)

ISBN 9 780123 456786

www.thenewpagandawn.social